

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er
vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 15/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

I forlængelse af aftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten om finansloven skal vi i dag tage stilling til endnu et forslag, der er med til at vise den klare sociale profil, der er i næste års finanslov.

Det har været muligt at finde en ordning, der fra 1. januar sikrer et særligt børnetilskud på 5.000 kr. til uddannelsessøgende med børn.

Børnetilskuddet til uddannelsessøgende forældre er dog indkomstafhængigt, således at det aftrappes med 10 pct. af indkomster ud over 100.000 kr. for enlige og 150.000 kr. for par.

Ordningen kan ikke styres fra centralt hold, da det er kommunerne, der ligger inde med de relevante oplysninger. På denne baggrund foreslås der, at ansøgerne selv skal være aktive og fremlægge de nødvendige dokumentationer for at være berettiget til at få det pågældende tilskud.

Der kan ikke herske tvivl om behovet for et ekstra tilskud til denne gruppe børnefamilier. Det er dyrt at være uddannelsessøgende forældre.

Socialdemokratiet håber, at denne ordning er med til at sikre, at forældre, der læser, bedre kan koncentrere sig om at studere, samtidig med at de er forældre. De bedre økonomiske vilkår vil

da også formindske risikoen for, at de studerende får en længere studietid eller måske falder helt ud af deres studium.

Ordningen vil helt sikkert medvirke til en mindre stresset tilværelse for vore småbørnsfamilier, og det vil som sagt også være med til, at begge studerende i en sådan sammenhæng kan få et mere afslappet forløb af deres uddannelsesperiode.

Det er et godt forslag. Socialdemokratiet støtter det.

Erik Jacobsen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Erik Larsen, ikke kan være til stede, skal jeg på Venstres vegne fremføre vores synspunkter på dette lovforslag.

Lovforslaget om et særligt børnetilskud på 5.000 kr. til uddannelsessøgendes forældre er jo et led i regeringens aftale med venstrefløj. Forslaget er formentlig et forsøg på at give en kompensation til uddannelsessøgende med børn for det tab, de lider ved, at regeringen og venstrefløj fastlåser personfradraget.

Denne skattestigning er Venstre imod, og på den baggrund kan Venstre ikke støtte lovforslaget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Juletiden nærmer sig, og hvem vil ikke gerne være med til at give julegaver, så vi alle sammen kan få en hyggelig og fornøjelig tid.

Jeg synes, at forslaget her afspejler den store trang, der er hos mange partier, til at give gaver.

Problemet er jo, at man først har sikret sig pengene ved at tage dem fra nogenlunde de samme grupper. Man finansierer forslaget, som man kan have megen sympati for, ved skattestigninger.

Hovedproblemet er, at først tager man med den ene hånd, og derefter udvælger man sig nogle bestemte målgrupper, som skal have lidt tilbage med den anden hånd. Så uanset hvor positiv man egentlig kunne være over for forslaget her, fordi det sikkert vil hjælpe mange unge mennesker, så er hovedproblemet altså, at man har valgt at finansiere de 35 mio. kr. med skattestigninger.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne lige kommentere såvel Venstres som De Konservatives standardordførertale på det her område.

Det er faktisk ikke rigtigt, at den forhøjelse for studerende med børn skyldes en skattestigning, der skal kompenseres for, det er simpelt hen nærmest fuldstændig forkert.

For det første var SU-modtagere ikke dem, der blev ramt af den skattestigning, idet SU'en blev forhøjet tilsvarende. For det andet er det et selvstændigt formål – som jeg kan høre den konservative ordfører i hvert fald også opfatter som positivt – at sikre bedre økonomiske vilkår for studerende forældre.

Når vi ønsker at sikre studerende forældre, er det jo specielt, fordi det er en meget trængt gruppe, og jeg tror, at mange har været klar over, at det var en gruppe, som havde specielt dårlige og vanskelige økonomiske kår.

Derfor kan jeg ikke forstå, at den konservative ordfører vil sige, at det er et godt forslag, men at de ikke vil stemme for det. Det kan jeg ikke forstå.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Nej, men det får vi forklaring på nu. Fru Pia Christmas-Møller.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg har sagt, at vi kan have sympati for at dele julegaver ud – hvem har ikke det? – og dette lovforslag er et eksempel på, hvordan Enhedslisten gerne vil give julegaver her til jul.

Det er udmærket, og det kan man da have sympati for, men problemet er, at finansieringsgrundlaget er skattestigninger. Jeg har ikke sagt, at det konkrete forslag her direkte er et kompensationsforslag, men pointen er, at finansieringen bag forslaget kommer fra skattestigninger, ikke omprioriteringer og ikke skattelettelser, og det, der altså gang på gang er problemet med de forslag og initiativer, der kommer fra venstrefløj, er, at de kun finansieres af skattestigninger.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu er det jo for så vidt en interessant ideologisk diskussion, for det er min bestemte opfattelse, at det er positivt, at vores samlede sociale system er skattefinansieret. Det er noget, jeg argumenterer for; jeg synes, det er vigtigt.

Hvordan man justerer de enkelte dele af det? Der gør vi os umage for, at de grupper, der er mest trængt, får noget mere, og det er rigtigt, at vi ikke har den samme skræk for, at det er samfundsfinansieret, nemlig skattefinansieret. Det

synes vi sådan set er en fornuftig solidarisk måde at indrette systemet på.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi til hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Jeg skal gøre det meget kort. Da vores ordfører på området, hr. Villy Søvnal, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne tilsige forslaget en stor støtte.

Ikke alene er det jo et led i finanslovaftalen, men det er faktisk et ret godt forslag. Det er godt på den måde, at det kan give et lille bidrag til, at studerende med børn får bedre muligheder for at koncentrere sig om deres studier frem for at supplere deres studier med erhvervsarbejde. Dermed sikrer vi, at de får bedre muligheder for at gennemføre uddannelsesforløbet bedst muligt og hurtigst muligt.

Så alt i alt er det et godt forslag, som vi støtter.

Aase D. Madsen (DF):

Dette forslag er et led i finanslovaftalen mellem regeringen, Enhedslisten og SF, som Dansk Folkeparti ikke kan støtte.

Familier, hvor en eller begge forældre er uddannelsessøgende, kan få henholdsvis 5.000 kr. ved ét barn og 10.000 kr. ved to børn om året i et særligt børnetilskud. Det betyder en merudgift for staten på 35 mio. kr. om året. Det er altså en ekstra børnecheck til de uddannelsessøgende, vi her skal tage stilling til.

Selvfølgelig kan det godt være, at det ikke er nogen dans på roser at være uddannelsessøgende med børn, men den gruppe, vi her taler om, er raske unge mennesker, der burde være i stand til at supplere indtægten yderligere med en ekstra jobindsats, hvis det ellers er nødvendigt. Der er vel også muligheder for at optage lån, hvis det er nødvendigt, og vi skal lægge mærke til, at der her er tale om en gruppe, som efter uddannelsen bliver meget højt uddannet og dermed også meget højt lønnet.

Dansk Folkeparti mener i øvrigt, at man eventuelt kunne hjælpe de studerende på den måde, at man f.eks. kunne give fradrag i indkomsten ved, at udgifter til bøger og transport kunne trækkes fra. Vi vil slet ikke modsætte os det, hvis der kommer sådan et forslag.

Når jeg ser på den her type nye udgiftskrævende lovforslag, tænker jeg altid på, hvor millionerne kunne anvendes meget bedre og dermed rette op på en endnu større social skævhed. Det

falder mig helt naturligt f.eks. at pege på de meget svært handicappedes ledsageordning på 15 timer om måneden, der helt uforståeligt falder væk ved folkepensionsalderen. Dansk Folkeparti finder, det er ældrediskrimination, så det basker, som medfører, at specielt de enlige kørestolsbrugere eller andre svært handicappede henvises til en tilværelse uden adgang til den livsbekræftende kontakt med det omgivende samfund, som burde være en menneskeret.

Dansk Folkeparti vil derfor opfordre regeringen, SF og Enhedslisten til at overveje at sætte en anden adresse på de 35 mio. kr., der ligger i dette forslag, og så sende millionerne af sted til de handicappede folkepensionister. Der er et stort og stigende behov for en håndsækning til en gruppe, der i forvejen har en meget besværlig hverdag.

Politik drejer sig nu engang om at prioritere, og derfor kan Dansk Folkeparti ikke stemme for dette lovforslag ved tredjebehandlingen.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Lovforslaget er en del af et forlig, som CD ikke har medvirket til.

Centrum-Demokraterne har i år i finanslovforhandlingerne valgt et meget smalt område, men til gengæld et område, som vi prioriterede højt, og det var primært uddannelsesområdet.

Da vi ikke har medvirket til forliget, kan vi heller ikke medvirke til at finansiere forslaget.

Anders Samuelsen (RV):

Det Radikale Venstre er en del af hele finanslovaftalen og dermed også en del af denne her aftale. Derfor kan vi støtte lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Når jeg har været ude i terrænet og skullet forklare, hvor der ligger forbedringer i det her års finanslov, så er det her det enkeltpunkt, jeg har fået størst positiv respons på.

Studerende med børn har været en meget klemt gruppe. For studerende på SU har løsnin-gen på de økonomiske problemer hidtil været, at de kunne få et ekstra, lad os sige, license to work, og det er jo ikke specielt smart for småbørnsfamilier eller enlige forældre både at skulle studere, arbejde og tage sig af børnene.

For dem på erhvervsuddannelser har valgmulighederne været endnu mere begrænsede: frivilligt overarbejde eller endda sort arbejde.

Det er en økonomisk betrængt gruppe, der har fået et løft, og det er vi vældigt tilfredse med.

Det kan selvfølgelig blive et administrativt problem for kommunerne, fordi løsningen lander lidt ved siden af de principper, der ellers gælder for børnetilskud; de følger normalt barnet og er ikke indtægtsregulerede.

Derfor er der også valgt en løsning, hvorefter de pågældende uddannelsessøgende selv skal søge om tilskuddet, og det rummer jo altid en fare for, at det fører til, at man ikke opnår den forbedring, og det udløser så et krav til ministeren om, at systematisk information skal sættes i værk. Det mindste må være, at der tilgår et brev til hver enkelt SU-modtager, f.eks. i forbindelse med årsopgørelse, med et informationsbrev om ordningen.

For dem, der er under anden erhvervsuddannelse, må informationen så ske via de relevante fagforeninger på skolerne, og jeg kunne godt tænke mig, at ministeren her bekræftede, at noget sådant ville blive sat i værk.

Jeg kan stadig huske, da vi havde problemet, da fripladsgrænserne blev sat op, og hvor forældrene beklageligvis ikke var klar over det, med det resultat, at det første år var det kun 1/3 af de berettigede, der fik glæde af det.

Og så vil jeg bede enhver, der hører på denne debat, og som kender en uddannelsessøgende med børn, om at overbringe det glade budskab; det er jo altid dejligt at være positiv budbringer.

Enhedslisten ikke bare støtter forslaget, vi har arbejdet for det med arme og ben i flere år.

Tove Videbæk (KRF):

Studerende forældre er nogle af de allerfattigste i Danmark. En forælder på SU har 19.000 kr. mindre om året end en person på kontanthjælp. Derfor foreslog Kristeligt Folkeparti også i sidste folketingsssamling, at der skulle gives 12.000 kr. ekstra til enlige uddannelsessøgende med børn og 19.000 pr. par med børn.

SU-rådets formand, Jakob Lange, udtalte her i foråret, at det både menneskeligt og samfundsøkonomisk ville være fornuftigt at sikre studerende med børn en bedre økonomi.

Det, man ser i dag, er jo, at en del studerende, der bliver gravide, enten dropper deres uddannelse eller får abort, og begge dele synes vi i Kristeligt Folkeparti er meget bedrøveligt.

Det er blevet sagt, at de studerende jo blot kunne tage noget mere arbejde, men det er sådan i dag, at hvis en studerende får barn, får man lov til at arbejde for 18.000 kr., uden at det trækkes i SU, men det er jo ikke lige præcis mere arbejde, de studerende med børn har brug for.

De har brug for at kunne koncentrere sig om deres uddannelse og om deres børn.

Hvis man f.eks. siger til en enlig mor under uddannelse, at hun har lov til at arbejde mere, synes jeg, det ville være utrolig absurd. Det er ikke mere arbejde, hun har brug for, hun har brug for at kunne tage sig af sit barn eller sine børn.

Selv om Kristeligt Folkeparti ikke er med i finanslovforliget, så synes vi, at forslaget her er et skridt i den rigtige retning. Det er kun et tilskud på 5.000 kr. årlig, det synes vi ikke er ret meget, men vi synes, det er et skridt i den rigtige retning, og derfor vil vi selvfølgelig støtte det.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg ved ikke, om Kristeligt Folkepartis ordfører hørte, at jeg i min ordførertale netop kom ind på, hvem det er, som disse 35 mio. kr. penge gives til. Det er til dem, som får en meget, meget høj uddannelse, og som efter uddannelsen kan gå ud og få lønnejob til 400.000 til 500.000 kr. om året, og som eventuelt kan gå hen og tage sig et lån.

Dansk Folkeparti er jo meget fokuseret på, at de samme rettigheder skal gives for håndens som for åndens arbejde. Vil fru Tove Videbæk også på en eller anden måde kanalisere 35 mio. kr. ud til dem, der er under uddannelse til håndens arbejde?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

I Kristeligt Folkeparti sorterer vi ikke i håndens arbejde og i åndens arbejde. Vi har lige stor respekt for håndens arbejde og åndens arbejde. Derfor har vi også i et forslag, som vi er kommet med i år, taget med, at lærlinge under uddannelse også skal have tilskud. Det er noget, som vi er med i.

Jeg vil da også stadig væk sige, at de studerende, som har børn, er blandt de allerfattigste, og det er de faktisk i rigtig mange år, for hvis man får børn, så bliver ens studietid ofte skubbet lidt, sådan at det tager flere år. Det kan jo tage op til 7-8-10 år at blive færdig, så når vi ser over et livsforløb, er de dér store lønninger, som man får, ikke noget at prale af.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg godt bede fru Tove Videbæk om at bekræfte, at det her lovforslag jo netop omfatter

alle studerende, også alle erhvervsuddannelserne. Det omfatter alle, der får uddannelser, der kan føre til optagelse i a-kasser, og det er stort set alle uddannelser, f.eks. smede, maskinarbejdere. Alle uddannelser af den type er også omfattet af dette lovforslag. Det vil jeg gerne bede fru Tove Videbæk om at bekræfte.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Et øjeblik, fru Tove Videbæk, det går i rækkefølge. Først fru Aase D. Madsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er jeg glad for at høre, og det må jeg så acceptere, for netop dér mente jeg lå et skisma, og når man læser lovforslaget, så fremgår det altså ikke helt klart. Man skal være helt nede i uddannelsesreglerne, hvor man differentierer. Men det er jeg meget glad for at høre.

Så vil jeg samtidig sige, at Dansk Folkeparti finder, at man skal give disse tilskud på andre måder. Det her kan jo også betyde en forlængelse af uddannelsesforløbet, for der er jo ingen tidsbegrænsning på, hvor længe man kan få udbetalt disse 5.000 eller 10.000 kr. om året.

Og så er der vel også et samspilsproblem. Hvor meget kan det betale sig at tjene ud over, når nu man får disse ekstra tilskud? Er der så noget incitament til at tjene noget udover? Det ved jeg ikke. Jeg kender ikke skattereglerne som sådan.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Og så blev det fru Tove Videbæks tur til at komme på talerstolen.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Til fru Jette Gottlieb: Ja, jeg kan helt klart bekræfte, at forslaget her indbefatter de erhvervsrettede uddannelser. Det synes vi netop gør, at det er meget positivt.

Til fru Aase D. Madsen kan jeg sige: Jamen der er jo helt klare regler for, hvor mange år man kan få SU, og det ekstra tilskud vil jo følge denne SU-lovgivning. Så der er helt klare regler for det.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg går ud fra, at socialministeren ønsker ordet. Man plejer jo lige at runde lidt af.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen): Jeg har sådan set kun at sige tak til forligspartierne og Kristeligt Folkeparti for positiv modtagelse.

Også det spørgsmål, fru Jette Gottlieb rejste, vil vi klare under udvalgsbehandlingen, og jeg skal sørge for, at vi får en så smertefri udvalgsbehandling som overhovedet muligt ved i hvert fald at svare hurtigt på Folketingets spørgsmål.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Ja, det var superkort.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 115: Forslag til lov om tilskud til visse miljøvenlige lastbiler.

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 15/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Det er en rigtig god dag for vognmandserhvervet og også for miljøet. Det er sådan, at i finansloven har vi aftalt, at de lastbiler, der bliver købt og er blevet købt siden den 1. januar 1999, har mulighed for at få et tilskud på 10.000 kr., hvis de opfylder den såkaldte EURO 3-norm. Der er afsat en pulje på finansloven på 50 mio. kr. til det forslag.

Miljøet bliver jo kraftigt forbedret, når incitamentet bliver større til at skifte til den mere miljøvenlige vognstype. Det er faktisk sådan, at i forhold til miljøet får vi en reduktion på 6.000 t på

partikeludslippet og 100 t i forhold til kvælstofoxyder.

For at undgå, at vi får den her konkurrenceforvriddning i forhold til de vognmænd, der allerede har købt efter 1. januar 1999, så får de også muligheden for at få de 10.000 kr.

Jeg synes, det er godt, at skatteministeren har fremsat dette her forslag, selv om det måske nok er lidt usædvanligt, at man laver skatteforslag med delvis tilbagevirkende kraft.

Det er også godt at se, at de forhandlinger, der har været ført imellem ministeren og erhvervet, har ført til, at Danmark er et af de lande i Europa, der ikke har haft blokader på det her område, og det har ministeren så i avisomtaler fået megen ros for. Nu håber jeg ikke, det er gået for meget ud over skatteministerens omdømme, men ellers lever han nok med det for en enkelt gangs skyld.

Erik Jacobsen (V):

Det er et ganske udmærket lovforslag, som Venstre kan støtte. Det drejer sig om at tilbageføre 10.000 kr. pr. lastbil til de EURO 3-miljøvenlige lastbiler og lastbiler, som bruger mindre energi og er mindre støjende. Mange vognmænd har jo aldrig indtil nu investeret i de nye lastbiler, og det vil man nok gøre fremover.

Det er jo en branche, som er meget kapitalkrævende. En arbejdsplads i transportbranchen er lig med en million kroner i investeringer, og det har jo bevirket, at transportbranchen er meget klemt rent økonomisk i øjeblikket. Det vil sige, at man leaser eller lejer meget materiel. Og vi skulle gerne undgå med det her lovforslag, at det bliver leasingfirmaer, der kommer til at få de 10.000 kr. returneret.

Så vores forslag er til ministeren under det kommende udvalgsarbejde, om vi kan sikre os, at det bliver sådan, at det bliver brugeren, dvs. vognmanden, der får tilført de 10.000 kr. Det er da også muligt, ministeren allerede i dag, når jeg forventer, han kommer op på talerstolen, kan imødekomme Venstre i dette ønske.

Generelt er vi meget positive over for det lovforslag, og vi tror på, at vi nok skal kunne finde en fornuftig løsning.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil bare gerne takke Venstres ordfører, hr. Erik Jacobsen, for tilslutningen til dette lovforslag.